

CAPITVLVM SEPTIMVM*Lēctiō prīma (versūs 1–29)***Exercitium 1**

1. In peristylō Aemilia virum suum _____ .
2. Iūlia in cubiculō suō rosam ante nāsū _____ .
3. Iūlia nōn rīdet, sed _____ : in _____ eius sunt _____ .
4. Iūlia _____ ante oculōs tenet et _____ in speculō videt.
5. Syra ostium pulsat. Iūlia: “Intrā!” Syra ostium _____ et in cubiculum intrat.
6. Syra ostium post sē _____ .
7. Iūlia: “Num nāsus meus foedus est?” Syra: “ _____ nāsus tuus _____ est.”
8. Iūlia sē _____ et Syra lacrimās eius videt.
9. Syra: “ _____ oculōs! _____ laeta!”

Cap. VII*Lēctiō I*

aperit
 claudit
 es
 exspectat
 fōrmōsus
 immō
 lacrima
 lacrimat
 oculus
 sē
 speculum
 tenet
 terget
 vertit

Exercitium 2

1. Quid agunt Mārcus et Quīntus? ...
2. Estne Aemilia apud filiōs? ...
3. Cūr Aemilia laeta nōn est? ...
4. Ubi est Iūlia? ...
5. Quid Iūlia ante nāsum tenet? ...
6. Rīdetne Iūlia? ...
7. Cūr Iūlia lacrimat? ...
8. Quid Iūlia in speculō videt? ...
9. Estne fōrmōsus nāsus Iūliae? ...
10. Quis in cubiculum eius intrat? ...
11. Cūr Syra lacrimās Iūliae nōn videt? ...
12. Quid Iūlia ante Syram tenet? ...
13. Cūr Syra oculōs claudit et tacet? ...

Exercitium 3

1. Iūlia in cubiculō suō est; ante _____ est speculum.
2. Iūlia speculum ante _____ tenet et _____ in speculō videt.
3. Iūlia _____ interrogat: "Estne foedus nāsus meus?"
4. Syra intrat; Iūlia _____ post _____ in speculō videt.
5. Syra Iūliam ante _____ videt; Iūlia ante _____ est.
6. Iūlia _____ vertit, et Syra _____ interrogat: "Quid est, Iūlia?"
7. Iūlius intrat neque ōstium post _____ claudit.
8. Iūlius intrat et ōstiārius ōstium post _____ claudit.
9. Dominus servum ad _____ vocat et _____ interrogat.

sē
eum
eam

Lēctiō II

Lēctiō secunda (versūs 30–60)

Exercitium 4

1. Iūlia in cubicul_____ su_____ est.
2. Syra in cubicul_____ Iūliae intrat.
3. Syra: "Venī in hort____, Iūlia! In hort____ sunt rosae."
4. In vill_____ Aemilia virum suum exspectat.
5. Iūlius in vill_____ intrat; iam Iūlius in ātri_____ est.
6. Aemilia in ātri_____ intrat.

in villā   in villam
in hortō   in hortum
in ātriō   in ātrium

Exercitium 5

1. Unde venit Iūlius? ...
2. Ubi servī lectīcam pōnunt? ...
3. Quī Iūlium salūtant ante ōstium? ...
4. Quō Iūlius et puerī intrant? ...
5. Quis ōstium post eōs claudit? ...
6. Ubi Lēander saccum pōnit? ...
7. Estne vacuus saccus Lēandrī? ...
8. Quid Iūlius ē saccō sūmit? ...
9. Quid Iūlius Mārcō et Quīntō dat? ...
10. Quid inest in saccō Syrī? ...
11. Fīliīsne tantum Iūlius māla et pira dat? ...
12. Adestne Iūlia? ...

Exercitium 6

1. Iūlius nōn _____ [= tantum] Mārcō, sed _____ Quīntō mālum dat.
2. Iūlius _____ Mārcō _____ Quīntō mālum dat.
3. Pater filiīs nōn solum māla, _____ pira dat.
4. Iam puerī _____ māla _____ pira habent, sed servī _____ māla _____ pira habent.

nōn solum... sed
etiam...
et... et...
neque... neque...

5. _____ Syrus _____ Lēander mālum habet.
6. Iūlius _____ _____ Syrō, sed etiam Lēandrō mālum dat.
7. Iam _____ servī _____ filiī māla habent.
8. Nōn solum Iūlia, _____ _____ Syra abest.
9. _____ Iūlia _____ Syra absunt: _____ Iūlia _____ Syra adest.
10. Iūlia _____ in ātriō _____ in hortō est.

*Lēctiō tertia (versūs 61–104)***Exercitium 7**

1. Iūlius: "Ecce mālum tuum, Mārce." Iūlius Mārce _____ mālum dat: pater fili _____ mālum dat.
2. Iūlius Mārce et Quīntō māla dat: pater fili _____ māla dat.
3. Dominus servum vocat et e _____ mālum dat.
4. Iūlius Syr _____ serv _____ su _____ mālum dat.
5. Dominus servōs vocat et i _____ māla dat.
6. Dominus Syr _____ et Lēandr _____ serv _____ su _____ māla dat.
7. Iūlius Aemiliam salūtat et e _____ ōsculum dat.
8. Aemilia Iūli _____ vir _____ su _____ ōsculum dat.
9. Iūlius nōn solum Aemili _____ ōsculum dat, sed etiam Iūli _____ fili _____ su _____ ōsculum et mālum dat.
10. Iūlia mā _____ su _____ ōsculum dat!
11. Domina ancillam vocat et e _____ mālum dat.
12. Aemilia Dēli _____ ancill _____ su _____ mālum dat.
13. Domina ancillās vocat et i _____ māla dat.
14. Aemilia Dēli _____ et Syr _____ ancill _____ su _____ māla dat.
15. Iūlius: "Ecce nummus tuus, Dāve." Dominus serv _____ nummum dat.
16. C _____ Iūlius nummum dat? Servus c _____ Iūlius nummum dat est Dāvus.
17. C _____ Iūlius ōsculum dat? Fēmina c _____ Iūlius ōsculum dat est Aemilia.

Exercitium 8

1. Saccus quī hīc est = h _____ saccus.
2. Rosa quae hīc est = h _____ rosa.
3. Mālum quod hīc est = h _____ mālum.
4. Puella qu _____ hīc est = h _____ puella.
5. Speculum qu _____ hīc est = h _____ speculum.
6. Equus qu _____ hīc est = h _____ equus.

Exercitium 9

1. Iūlius ad vīllam _____ et filiōs salūtat: " _____ , filiī!"
2. Ōstium aperītur ab _____ .
3. In saccīs quōs servī portant _____ et _____ sunt.
4. Saccī nōn vacuī, sed _____ sunt.
5. Quid _____ in saccīs? In saccō Lēandrī māla _____ .
6. Iūlius Mārce mālum _____ : "Ecce mālum tuum, Mārce."
7. Aemilia ad Iūlium _____ et eī _____ dat.
8. Dēlia: "Venī in ātrium, Iūlia! _____ pater tuus tē exspectat."
9. Iūlia _____ [= ex] cubiculō _____ ; ancillae quoque _____ .
10. Iūlia in ātrium _____ , nōn ambulat.
11. Iūlia: "Ecce rosa. _____ pulchra est haec rosa?"

Lēctiō III

-ō -is
-ae

eī -iīs
cui

-us	-ō	-um	dat
-a	-ae	-am	
-ī	-īs	-ōs	dant
-ae	eī	-ās	
i	iīs	-a	

hic quī
haec quae
hoc quod

adit
advenit
currit
dat
ē
exit exeunt
illic
inest īnsunt
mālum
nōnne
ōsculum
ōstiārius
pirum
plēnus
salvēte

Exercitium 10

1. Cui Iūlius ōsculum dat? ...
2. Unde venit Aemilia? ...
3. Cūr Iūlia nōn adest? ...
4. Quō puerī currunt? ...
5. Estne Iūlia in hortō? ...
6. Quō it Dēlia? ...
7. Estne sōla Iūlia in cubiculō suō? ...
8. Quō Iūlia currit? ...
9. Quī sunt in ātriō? ...
10. Cui Iūlia ōsculum dat? ...
11. Quid Iūlius filiae suae dat? ...

Lēctiō grammatica

datīvus (dat.)		
	sing.	plūr
m. nōm.	-us	-ī
dat.	-ō	-īs
f. nōm.	-a	-ae
dat.	-ae	-īs
n. nōm.	-um	-a
dat.	-ō	-īs
prōnōmen		
nōm. m.	is	īī
f.	ea	eae
dat. m./f.	eī	īīs

Lēctiō grammatica (versūs 105–121)

Exercitium 11 Exempla: *Dominus servō mālum dat: dominus eī mālum dat.**Dominus ancillae mālum dat: dominus eī mālum dat.**Fluvius oppidō aquam dat.**Dominus servīs et ancillīs māla dat: dominus īīs māla dat.**Fluvīi oppidīs aquam dant.*

1. *Servō, ancillae, oppidō, eī* nōn nōminātivus, sed _____ est. Etiam *servīs, ancillīs, oppidīs, īīs* _____ est.
2. *Servō, ancillae, oppidō, eī* est datīvus _____ .
3. *Servīs, ancillīs, oppidīs, īīs* nōn _____ singulāris, sed _____ _____ est.
4. Singulāris: nōminātivus *servus*, datīvus *serv*_____ .
5. Plūrālis: nōminātivus *servī*, datīvus *serv*_____ .
6. Singulāris: nōminātivus *ancilla*, datīvus *ancill*_____ .
7. Plūrālis: nōminātivus *ancillae*, datīvus *ancill*_____ .
8. Singulāris: nōminātivus *oppidum*, datīvus *oppid*_____ .
9. Plūrālis: nōminātivus *oppida*, datīvus *oppid*_____ .
10. Singulāris: nōminātivus *is ea*, datīvus *e*_____ .
11. Plūrālis: nōminātivus *īī eae*, datīvus *i*_____ .